# GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/2 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 21/2 galbini mon. sunatória.

**Anulu XXXIV.**

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

**Nr. 37.** **Brasiovu 24/12 Maiu** **1871.**


MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

†

## Ioane cav. Alduleanu,

cavaleru ordinului corónei de feru clas'a III, jude la tribunalulu supremu regiu ungurescu, membru congresului bes. romanu gr. or., membru Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, repausandu in Domnulu in 10 Maiu in Pest'a de unu reu de bóla intetita, in etate de 50, la 23 ani ai fericitei sale casatórie, si lasandu in doliu profundu pe consortea sa Elen'a n. Sandru, fiele Mari'a casatorita Nicolau Siustaiu, presiedinte judecatoriei districtuale in Fagarasiu, Elen'a casatorita Atanasiu Cimponeriu, jude supl. la tabl'a reg. ung. in Pest'a, pe fiii Ioane si Constantinu si fii'a Eugeni'a cá orfani, imbalsamatu si gipsuitu in remasitiele sale pamentesci, adusu la locului crescerei si alu junetieloru sale in Zernesci, fù astrucatu Duminec'a in 21 Maiu cu una solemna pompa funebrale, in totu respectulu unica si fórte splendida.

Unu concursu mare de publicu nu numai romanu din locu si giuru, ci si din Brasiovu si Fagarasiu, pelunga una multime de fruntasi romani negutiatori, profesori, oficiali, mai luara parte la tributulu onórei celei mai de pe urma si deputatiuni din incl. magistratu, comunitate si alte brange in numeru mare, comitetele nationali intregi si totu satulu Zernesci, cu doliulu animei tiparitu pe frunte.

La 11 óre porni conductulu funebru dela locuinti'a d. prot. Ioane Metianu, unde descalecasera ultim'a óra palidele remasitie pamentesci ale repausatului, cu chorulu scolariloru din Zernesci si preutime numerósa in frunte, ér' osemintele repausatului in Domnulu fura purtate, pana la mormentu la beseric'a cea mare, de senatori, oficiali magistratuali si negutiatori. Sicriulu erá incungiuratu de consangeni si urmatu de consórtea, fiele si ginerii repausatului, intre cari multu doliosulu seu veru prot. Ioane Metianu, care i dede acestu ultimu tributu de onóre, si par. Baiulescu inca versau lacrimi de dorere profunda. —

In beserica se celebrá unu parastasu sub pontificarea d. prot. alu Fagarasiului Petru Popescu in modulu celu mai solemnu si obidatoriu.

Chorulu reuniunei romane de cantari din Brasiovu de ambe secse, variandu cu chorulu zernescaniloru, a inaltiatu sentiementele de pietate, conducandu animele conductului in doliulu celu mai profundu.

La finitulu parastasului d. profesoru Dr. Nicolau Popu tienù una oratiune funebrale, descriendu marea perdere, ce a cercatu natiunea nóstra si statulu prin pretempuria mórte a acestui barbatu prea stimatu, enumerandui intr'o seria biografica meritele secerate in decursulu vietiei sale celei pline de activitate pentru statu si beserica. La mormentu adaptatu in forma de cripta, dupa cele divine, chorulu reuniunei de cantari brasiovanu intonà unu obidatoriu „veciuica pomenire!“ si unu cantecu de despartire fórte petrundietoriu, incatu publiculu numai cu animele petrunse de doliu si dorerea cea mai adenca se departà repetiendui: Fia'i tieren'a usióra si pomenirea neuitata, care i se repetiesce de catra toti stimatorii si iubitorii neuitatului barbatu! —

D. protopopu Ioane Metianu, prin midiulocirea strapunerei osemintelorù repausatului, care nu lasase acésta dispositiune, si prin marele si uniculu tributu de onórea cea mai splendida, cei se dede cu ocasiunea ultimei revereri, a mai adausu si la onórea natiunei unu momentu de multu pretiu, de nobilea virtute, si inaintea strainiloru, cumca romanulu scie pretiui pe barbatii lui cei stimati si inaltiati prin meritele activitatei loru dovedite. —

---

Stimate Domnule Redactoru!

De si lovitur'a cea grea si amara, ce a ajunsu pe subscris'a familia, candu in dilele trecute a perdutu pe capulu seu, Ioane cav. de Alduleanu, prea repentinu si neasteptatu, este nereparabila, si de si acestei familie i lipsescu cuvintele, prin care -si ar' poté esprima acuma nemarginit'a sa dorere: totusi si sub aceste impregiurari grele a simtitu mare consolare, vediendu, ca onorabilulu nostru comitetu din Brasiovu, si prin elu bravii nostri frati brasioveni s'au grabitu, nu numai a anunciá, in giurulu seu acestu evenimentu, dér' si a se impartasi la adenc'a nóstra dorere prin infaciosiare in numeru mare si respectaveru la depunerea osemintelorù scumpului nostru repausatu in mormentu.

Din motivulu acest'a sub impresiunea unei miscari adence ne simtimu indatorati, a aduce multiamirea nóstra cea mai cordiala, atatu onorabilului comitetu romanu din Brasiovu, catu si tuturoru fratiloru nostri romani, apoi amicilorù si cunoscutiloru de acolo pentru acestu semnu de stima si iubire catra iubitulu nostru repausatu, si a i asecurá, ca voma rogá ceriulu, se i binecuvinte, se i apere, si se i tiena la multi ani intru fericire!

Ve rogu, Dle Redactoru! a dá locu acestoru espresiuni in stimabil'a dvóstra fóia, si remanu pe langa deosebita stima a dtale

In numele familiei intregi:

Elen'a veduva de Alduleanu.

Zernesci 22 Maiu 1871.

---

## Deputatii si functionarii de statu.

Suntu mai multi ani, de candu numai in Transilvani'a si in Ungari'a s'au redicatu voci numerose si de mare auctoritate in contra usului, séu mai bine abusului periculosu de a se alege la parlamente catu se póte mai multi functionari de statu cá representanti ai poporului.. Unele guberne luminate, patriotice si binevoitórie au recunoscutu ele insele reulu acesta, pentruca au vediutu fórte bine, ca déca de ocs. vreo dieta s'ar compune in maioritatea sa totu numai din functionari denumiti si platiti de statu, prin urmare cu totulu dependenti dela ministeriu, atunci acésta ar' insemna totu atata, cá si cum pe acei representanti i ar' fi denumitu si tramisu gubernulu in dieta cá din partea sa, éra nu ca i ar' fi alesu poporulu, prin urmare, ca guberniulu s'ar representa elu pe sene. In tierile corónei ungaresci inca s'a facutu multa sfara asupra cestiunei acesteia, cu tóte acestea in diet'a Ungariei cá si in senatulu imper. din Vien'a siedu destui functionari de statu. Diuarie cá „Magyar Ujság“, „Reform“, „Máramaros“ s. a. au protestatu destulu, éra uneori s'au scolatu si unele comitate cu protestu tare in contra „alegerei“ functionariloru de statu. Cu tóte acestea tocma si in septemanile trecute facundusse in Ungari'a vreo patru alegeri in locului unoru deputati, séu morti, séu retrasi de buna voi'a, la fiacare colegiu electorale s'a vediutu si cate unu candidatu dintre functionarii ministeriali. Unii din aceia au si fostu alesi. Se dice cu adeveratu, ca stà in voi'a poporului, cá se aléga séu se respinga pe candidati functionari de statu; lumea inse scie fórte bine, ce mai vointia libera au colegiele electorali in asemenea casuri. Candu functionariulu de statu este bine cunoscutu celu pucinu la maioritatea alegatoriloru, atunci inca trécа mérga; déra candu elu abia e cunoscutu dupa nume, atunci alegerea devine una papusiaria. Totu asia este si cu preutii unoru confesiuni in casuri, candu aceia tragu salariu deadreptulu dela statu, pentruca gubernulu si pe acestia i are la dispositiunea sa, séu ca din contra, le póte tai salariulu.

Eca, despre acestu feliu de parlamente disese imperatulu Nicolae in an. 1839 catra marchisulu de Custine, ca decatu se sufere elu vreodata asemenea camera legislativa, ar' fi mai gata de a se bate cu tóta Europ'a, pana ce s'ar retrage chiaru si in Siberi'a. Pe atunci adica erá vorb'a mai vertosu de camerele din Franci'a si de Poloni'a. —

---

**Sibiiu** 16 Maiu 1871.

Multu stimate Dle Redactoru!

Memorabil'a si epocal'a di aniversaria a nedependintiei nóstre nationale, de celelalte natiuni conlocuitórie, diu'a consciintiei nóstre nationale, care a scosu numele romanu din ignorarea secularia, diu'a de **3/15** Maiu 1848 se serbà si aici cu pietatea si seriositatea cuvenita.

Junimea romana dela tóte institutele de invetiamentu din locu la iniciativ'a juristiloru conformu programului statoritu, asistà in corpore la servitiulu divinu, candu se tienù totu deodata si etern'a pomenire pentru martirii natiunei!

Esecutarea ulteriora a programului urmà sér'a in salele „la Vladu“, unde dupa cuventarea festiva ocasionale si acomodata insemnatatei dilei, urmara piese nationale ecsecutate de musica, declamatiuni, productiuni pe violina, pe flauta, cari tóte au fostu urmate de aplause vii.

Fininduse productiunile dupa programulu statoritu, se redicara multime de toaste de diferitu cuprinsu, dintre cari celu de antaiu in sanetatea bunului nostru monarchu Franciscu Iosifu I. si pentru cas'a sa domnitória. La acést'a festivitate nationale a partecipatu si inteligenti'a romana din locu, ma si o cnnuna alésa de dame romane, dupa invitatiunea facuta de junimea studiósa, ne onorà cu amabil'a presentia dandu dovada eclatante, ca animele ddloru cele nobile, inca suntu patrunse in pietate de insemnatatea dilei acesteia. Femei'a romana se cuvine si trebuie se-si indemne pe barbatulu si fii sei la fapte sublime pentru natiune si patria, urmandu ecsemplului — si facunduse demne prin acést'a de numele — anticeloru matrone romane! Ordinea, anima rerum, a dominatu pana la finitulu serbarei nationale.

Glum'a fraternisarei romaniloru brasioveni, nu ne-a prea placutu pre aici, pentruca n'a fostu nici o consecintia a credenlui nostru politicu nici celu din 1848, nici celu compusu la adunarea din Mercurea, unde au fostu representati si romanii brasioveni. Dloru au aratatu prin acést'a, ca suntu neconscitni! O Dómne! Frati dela Adamu si la rele amu fostu si pana acum, déra pentruca se nu fimu frati vitregi, ci frati buni se impartimu nu

numai reulu, ci si binele cu cumpan'a dreptatii, si a ecuitatii si atunci vomu fi nu numai frati buni, dér' frati de cruce! Cumpan'a acesa inse nu se afla in Brasiovu, ci in Pest'a si la corôna; acolo se impartia suum cuique, ceea ce o dorimu cu totii si pentru toti spre binele patriei nóstre comune si alu nostru, filioru ei! Se nu fraternisamu la pocale, ci ei la més'a verde! Scus'a de interese locale inca nu o intielegemu, pentruca acesa scimu, ca negutiatorii brasioveni nu depindu dela nimeni, ci dela intieleptiunea si pung'a loru; apoi nici in alte locuri nu stau romanii cu maghiarii cu manele in peru!

Noi acésta afera amu numit'o galcéva, cu atatu mai vertosu, ca a datu ansa si la scandalisari, la voturi de blamu contra unui veteranu venerabilu, caruia au sei multiamésca brasioveníi fórte multu, si cu care se potu falí, ca se afla in midiuloculu loru, si inaintea caruia toti — si cu deosebire noi junii, sperantí'a viitoriului ei, cari nu pregetamu a studiá biografiele veteraniloru nostri venerandi, cari au se ne servésca de modelu — cu respectulu si reverinti'a cuvenita ne plécamu capulu! Astfeliu de pasi delicati ar' trebui se nu fia pripiti, ci facuti cu precugetarea, precautiunea si solidaritatea recerut'a, pentruca numai astfeliu de pasi suntu salutari! Precautiune, precugetare si solidaritate, vina imperati'a vóstra si la noi, pentruca altfeliu perirea nóstra vine din Israiilu nostru!!! — Unu juristu romanu.

## Lapusiulu unguresc 15 Maiu 1871.

Onorata Redactiune!

Vinu a ve relatá pre scurtu, cumca inteligenti'a romana din cerculu si giurulu Lapusiului, judecandu seriosu despre fraternisarea brasioveniloru romani si unguri tienuta la 22/10 Aprile a. c. me auctorisaze a ve scrie, cumca noi — pana nu vomu vedé legile dietali ungarice despre nationalitate, dreptate, invetiamentu etc. etc. schimbate si puse in lucrare faptica in curatu simtiu de egalitate si fratietate perfecta pentru toti — respingemu cu profunda indignatiune acelu ospetiu bacanalu, facutu sub titulu de „fraternisare“, si totu odata rogamu atatu pre brasioveni, catu si pre alti adoratori ai loru, cá pre venitoriu, se scutésca standartulu nationalu rom. de astfeliu de compromiteri! R.

---

UNGARI'A. In 17 se inchiá period'a a 2 a siedintieloru dietei si in 19 se incepú a treia.

Min. justitiei Horváth -si dede demisiunea si se aude, ca si min. Gorové si Pauler ar' urma ecsemplulu lui. Pentru delegatiuni s'au alesu in 19 membrii resp.

Se scrie, ca si min. bar. Festetits de langa persóna imperatului si a datu demisiunea si lu va inlocui br. Bela Wenkheim.

Una transactiune cu stang'a dietei pestane, se dice, ca s'a pusu la cale, pe la spatele lui Andrássy, in favórea si pe basea uniunei personale, in care obiectu s'ar fi si facutu probe pentru compunerea unui ministeriu nou; aceste suntu resuflaturi dela Vien'a.

Croati'a a alesu la dieta una maioritate potenica de nationali, si Andrássy nu scie, in ce cornu se se bage, cá se nu i se pericliteze opulu uniunei celei fortiate a lui, danduse preste capu, si apoi provincialisarea confiniloru militarie, prefacanduse in apa, séu celu pucinu tragunduse dunga preste planele cele minorisatória ale polititicei celei, ce nu lasa nemica necontopitu in marea si spart'a caldare a interesseloru eschisivu maghiarisatórie. Croatii voru face, cá se-si prinda visulu cu man'a suprematoflismului desnationalisatoriu, si natiunile celelalte asuprite si ignorate cu densii. —

---

AUSTRO-UNGARI'A. Vien'a 20 Maiu. Senatulu imperiale inca alese pentru delegatiune si in 22 Maiu se defipse diu'a deschiderei delegatiuniloru.

In Cislaitani'a confusiunea a ajunsu la gradulu celu mai mare, incatu nu se scie momentulu desfacerei senatului imperiale, éra reactiunea vechiloru conservativi nu odihnesce a se totu apropia de terenulu ochitu cá se vina la carma. —

Bosnii avura in midiuloculu loru pe ministrulu Schaffle cu misiunea de a incerca multiamirea boemiloru; ei inse stau neclintiti pe langa declaratiunea loru si pretensiunile recunóscerei drepturiloru loru de statu. Intr'acesa barbatii reactionari avansésa, in posturile principali, incatu se póte dice, ca Maiulu din estu timpu é epoc'a restaurarei reactiunei nu numai in Romani'a, ci si in Austri'a. —

Vreo dóue ducine de episcopi cerura dela imperatulu, cá se sprijinésca caus'a restituirei puterei lumesci a Papei. —

---

## Lectura. Pentru poporu

(Urmare.)

In Norvegi'a, Svedi'a si Rusi'a se plantéza meri pana in tienuturi fórte reci, unde ajunge recél'a pana la 30° R., pana candu cea mai mare recéla ce avemu in Boemi'a a rare ori ajunge la 20° R. In Germani'a, ma si in unele tienuturi ale Boemiei s'au introdusu unele specie de aceste, si cu amintescu o specie sub numele de Marulu de Astrachanu, care este unu maru fórte escelentu si productivu si pre campiele nóstre se cóce deodata cu perele cele mai timpurie. Ar' fi fórte de doritu a se introduce speci'a acesta si in muntii nostri, unde s'ar poté folosí cá fructe de véra séu de tómna, marulu are o insusire buna, ca-ce in tienuturi reci are unu gustu mai bunu si da fructe escelente.

De acesta specie de mere suntu in Svedi'a si Norvegi'a mai multe, care s'au introdusu in unele gradini din tierile straine, inse la noi in Boemi'a nu se cunoscu de locu.

Locuitorii nostri la munte dela cine se-si procure aceste specie? la cine se se adreseze? cine se lu asigure despre adeveratele specie, de unde se capete arbori buni sanetosi si cu potere si cu unu pretiu moderatu? Ce folosu bunu ar' aduce scólele de pomi in privinti'a acésta?

Locuitorii de campia suntu intr'adeveru mai fericiti in privinti'a de a-si alege diferite specie. Se vedemu impregiurulu nostru, impregiurulu capitalei, in campi'a Boemiei, ma chiaru si in tienuturile acelea, unde se gasesce pometulu celu mai multu, si óre afla-vomu tóte, cum ar' trebui se fia? Dorere! fórte multe ne lipsescu!

Milióne perde tiér'a nóstra in totu anulu, precum voiu aratá mai in urma. N'amu eu de cugetu aici a amentí, cum trebuie pomii cresceti si plantati, inse vreu se spuiu modalitatea, cum trebuie se se aléga locurile dupa diferiti pomi si diferitele specie, care se plantéza in genere la noi. In privinti'a locului nu se face nici o diferintia, ca-ce se plantéza pe dealuri pruni, cari aici nu crescu, scienduse, ca prunulu cere unu locu asiediatu si umedu, cá se produca fructe multe si frumóse, éra din contra pre siesuri si lunci se sadesce nuci, cari firesce primavér'a degera, pana candu acestia ar' cresce fórte bine pe coline, dealuri si aici ar' fi scutiti de frigu si de geru prin curentulu ventului. Asemenea gresiele se facu si in alegerea locuriloru pentru meri, peri, ciresi s. a. l.

Se pecatuesce in privinti'a specieloru, nu se face nici o diferintia, se dice marulu e maru, perulu e peru, ciresiulu e ciresiu etc. pe langa tóte, ca acum avemu o multime de specie nóue, care diferéza de cele vechi si le intrecu atatu in privinti'a gustului, mirosului, si a marimei, catu si a fructibilitatii. Si apoi se cere se plantamu speciele cele mai bune, e fórte bine; inse de unde se scia tieranulu necunoscutu cu multimea specieloru? cine se lu invetié, de unde se-si procure elu specie sigure si probate, cu atatu mai tare, ca-ci pomologii inteligenti au fostu adeseori insielati fórte in speciele, care si le au procuratu dela gradinarie comerciale renumite, unde se aflau aceste inscrise sub laude mari. Se vede dér' ce folosu mare ar' aduce scólele pentru cultur'a pomiloru; in acestea scoli s'ar poté invetiá tenerimea: dascalii de sate, teologii si tieranii in pomologi'a, cultur'a de legume si cultur'a viei; aici ai avé ocasiune a cunósce speciele nóue probate si escelente si ar' avé celu mai bunu prilegiu spre a inmulti adeverate specie in tiéra.

Candu vorbimu despre bunatatea unei specie, atunci trebuie se scimu, ca acesta e fórte diferita, ca-ce nu tóte speciele se potu folosi la orice voiesce omulu, asia d. e. suntu unele pere prospete escelente, inse nici decum se potu folosi de mustu, pana candu altele suntu escelente pentru mustu, inse rele pentru gustu. Despre tóte cerintiele acestea ne póte omulu procura pomi atatu inalti, catu si pitici de specie escelente si fructifere. De aici si ar' poté castigá economulu, comunele si scólele mai mici imbladitie de altoitu si pui; celu, care vrea se-si procure pomi si nu cunósce speciele nici n'ar avé trebuintia de a amenti specia cu numele, ci ar' fi de ajunsu se spuna: pamentulu meu este asia séu asia si este sitnatu asia séu asia si scólele ar' trebui se i dé cele mai potrivite specie si care lu ar' multiami mai bine.

Pre langa scól'a acésta de pomeritu cere trebuinti'a, cá se fia institute pentru cultur'a de vite, pomologia si cultur'a de legume, cu unu cuventu scóle de gradina si de pomaria. Institutulu celu mai cu scopu in acésta privintia este in Reutlingen in Würtemberg'a si candu se ar' face asemenea scóle, ar' trebui se se ié acesta de modelu.

Studiale propuse in acestu institutu suntu urmatórele:

a) Cultur'a planteloru in genere. Cultur'a pomiloru, si anume prasirea pomiloru, crescerea pomiloru, cultivarea si folósele loru. Pomologi'a in genere si in specialu. Tunsulu viei, cultur'a viei, cultur'a legumeloru, crescerea legumeloru in case calde, facerea de parcuri séu gradini publice, crescerea de arbori, cultur'a floriloru si inticlopedia si agricultura.

b) Scientia ajutatória, botanic'a in genere si speciale. Chemi'a in genere, chemi'a agricola (dupa Liebig). Geografi'a (dupa Fraas). Insectologi'a, geometri'a, matematic'a, contabilitatea.

c) Studia suplinitórie. Desemnarea planteloru, desemnarea de fructe, cultur'a albineloru si pe langa acestea se póta invetia privatu unele limbe, desemnu si musica.

Cursulu tiene unu anu pana la trei ani.

Totu la acestu institutu mai suntu 2 cursuri, unulu de trei luni ce se tiene tóta primavér'a, aici invetia ómenii crescuti cultur'a pomiloru, cari suntu tramisi de comune cu obligatiune, cá se se intórca in comunele loru cá invetiatori séu cultivatori de pomi; alu doilea cursu e pentru invetiatori comunali, cari suntu constrinsi pe timpulu vacantiei a veni la acestu institutu de a asculta prelegerile si celelalte studie in timpu de 14 dile.

Acesta e modulu, prin care se ingrigesce in Würtemberg'a spre a castiga pentru tiéra gradinari de legumi si pomi si viie, cultivatori buni si sirguitori.

Cum se ingrigesce inse la noi in Boemi'a despre aventarea culturei pomiloru, legumeloru si a viiloru, cum se ingrigesce pentru plantarea sioselóra?

In privinti'a plantarii sioseleloru (drumuriloru facute) séu datu mai multe ordinatiuni si decrete.“

Aici si insira autoriulu 23 de ordinatiuni si decrete, care s'au emisu dela 12 Iuniu 1781 pana 26 Iuliu 1869 si apoi urméza: „Aceste suntu ordinatiunile, mandatele si decretele, care s'au datu in decursu de 90 ani in privinti'a plantatiunei sioseleloru, si cum stau sioselele la noi in Boemi'a astadi? Ne potemu convinge, in ce óra vomu privi sioselele dela barier'a capitalei, ca tóte sioselе suntu plesire, ba se vede ici colea cate unu arborelu cá vai de capulu lui séu cate unu plopu piramidalu — cuiburi pentru vérmi nacajindu si suferindu.

Inca sub Carolu IV. s'au adusu din Burgundi'a vitie si vieriu (vintieleru) pentru prasirea si cultur'a viei si astadi stamu in privinti'a acesta mai reu cá la inceputu, de -si cultur'a viei de mai inainte au trebuitu se fia intinsa, precum ne arata urmele pivnitieloru celoru vechi, precum ne potemu convinge de acelea, ca erau legi anume in privinti'a viei,, erau catastre asupra viiloru, prin urmare dovedi destule, ca cultur'a viei a trebuitu se fia odata mai latita. Pamentulu din Boemi'a si clim'a ei e mai asemenea celei dela Renu si Burgundi'a, prin urmare pentru cultur'a de viia cea mai favorabila si totu nu vedemu in tiér'a nóstra mai de locu vii.

Nu voiescu a cauta, cum a devenitu starea acesta, inse adeverulu este, ca regimulu e vin'a caderei viiloru, darile pentru, pentru vii s'au urcatu, pentru prosperarea loru nu s'a ingrigitu nime, pentru incuragiarea cultivatoriloru catu si inlesnirea loru prin scientia si fapte, de prasirea de specie bune nu s'au ingrigitu tiér'a si asia proverbiulu despre vii „vinice bidnice“ s'au popularisatu si pastrata pana in diu'a de astadi. (Va urmá.)

---

## Societatea dramatica romana.

Tocma avemu marea bucuria a anuncia fratiloru nostri dintre Carpati, ca renumitulu nostru artistu d. Mihaile Pascale, directoru societatei dramatice din Romani'a libera, se afla in midiuloculu nostru cu o trupa de actori alesi. Dsa e resolutu a face unu rondu printre romanii dintre Carpati, orunde va fi chiamatu de nobilea dorintia de

a gusta din fermecului, frumosulu si folosulu artei acesteia, ce s'a domiciliatu in gradin'a culturei morale, artistice, estetice cu aspiratiuni la progresu si marirea natiunei daco-romane. D. Pascale va representa aici siepte piese dramatice si mane Joi va incepe cu pies'a: „Resmiriti'a lui Tudoru Vladimirescu". Nu mai portamu nici una indoiéla, despre concursulu catu de caldurosu alu fratiloru romani, or' pe unde va fi chiamata séu avisata acésta societate teatrale, de acea ne grabimu a o bineventa cu celu mai cuviniu si mai caldurosu: bine a'ti venitu fratiloru artisti in midiuloculu nostru!

Publicamu si adresarea d. directoru, cá presciintiare pentru toti fratii romani din tóte partile intrecarpatine:

„Domnuiu meu!

In anulu acesta dorescu se reincepu escursiunea mea artistica de acum 3 ani.

Dlu meu! Din punctulu de vedere moralu, artisticu si nationalu credu, ca este o santa datoria de implinitu, o imperiósa trebuintia pentru desvoltarea intelectuale, infrumsetiarea simtiementeloru, inmobilirea cugetariloru, basea de progresu, de marire si de taria pentru orce natiune, si mai in deosebu pentru unu poporu june cá alu nostru, cu atat'a viétia, cu atat'a sperantia si cu asia inalta misiune de implinitu. Escursiunea puramente sciintifica, puramente artistica, cultura si desvoltare nationala fara nici o preocupare de politic'a militanta. Artea romana pentru toti in genere, pentru romani in parte si in contra nimenui, éta credinti'a, éta cugetarea mea. Patroni ai luminei, ai artiloru, ai desvoltarei nationale cutezu a pune sub auspiciele dv. incercarea mea.

Nu credu se amu nevoia a ve spune, ca asemenea incercare, asemenea sante datorie de implinitu nu potu ajunge maretiulu loru scopu decatu numai atunci, candu toti, micu si mare, fórte si debilu avutu si neavutu, vomu uni tóte fortile nóstre, tóte animele nóstre tóte aspirarile nóstre intr'o otarire severa si nationala. Sustienerea in totu si cu totu pentru totu ce privesce sciinti'a, artea, lumin'a, cultur'a si desvoltarea romanésca.

Dela concursulu dv., dela imbracisiarea dv., dela solidaritatea, cu care veti tractá acésta cestiune, voiu vedé déca ide'a acésta nationala a gasitu resunetu intre romani si déca cu meritu onórea de a fi unulu din interpretii sei.

Teatrulu este istori'a viua de cultura, de marire si de poleire unei natiuni, poporu fara teatru este poporu fara cultura, fara marire, fara poleire, fara istoria. Lumei, care scie, ca amu avutu in trecutu nostru si cultura si marire si poleire si pagine maretie de istori'a, se i spunemu se i probamu, ca avemu astadi si noi pucina arte, multe aspirari de desvaltarea ei, si teatru nationalu depositarulu, focarulu de lumina si de poleire pentru orce poporu.

Éta, dlu meu, care este procederea mea practica:

1. Incepemu dela 6—8 Maiu, orasiele, prin care speru se trecu suntu: Brasiovu, Sibiiu, Blasiu, Clusiu, Nasendu, Oradea mare, Aradu, Lugosiu, Temisiór'a, Pest'a si orcare altu orasiu -mi va face onórea se me chiame, séu unde se va simti multiumirea si necesitatea ca trebuie se trecu si pe acolo.

2. Voi jucá numai 6 representatiuni abonate in fiacare orasiu si cate o representatiune suspendata pentru infiintiarea unui teatru preste Carpati.

3. Repertoriulu acestoru 7 representatiuni in totalu se va compune: din piese nationale istorice, piese nationale de caracteru si de moravuri, si 2 piese traductiuni capu de opera ale artei si literaturei europene.

Acum éta ce cutediu a reclamá dela initiativ'a dv., éca cum credu eu, ca me puteti ajutá se ducu la capetu acésta misiune atatu de grea, pe catu este de frumósa si nationala.

1. Instituindu unu comitetu de initiatori, de iubitori de arte, de patroni ai frumosului si ai desvoltarei nationale.

2. Dandu acestei idei, acestui programu alu meu, prin presa, prin comunicatiuni, prin propaganda, tóta publicitatea, totu resunetulu necesariu, pentru cá se póta reesi mai stralucitu si mai siguru.

3. Angagearea localului de teatru din partea romaniloru pentru artea romana, cá se nu intempinamu pedece si intardiari in aceste siepte representatiuni.

4. Unu abonamentu atatu de tare, pe catu este de mare idea, pe catu este de imperiósa si salutaria incercarea mea.

Abonamentulu nu lu reclamu, cá proba de imbracisiare, de sustienere personala, nu lu reclamu, cá necesitate materiala a mea propria, nu! Abonamentulu este necesariu pentru eventualitati, pentru timpuri schimbatórie, pentru animósa si fratiésca sustienere intr'o colectivitate compacta si continua, este espresiunea viu'a fidela si putinte este afirmatiunea in faci'a strainiloru, a romanismului strinsu la unu locu cu totii; si necontenitu, cá se redice, se intaresca si se sustiena toti cu totii si cu tóte focarulu de artea si de poleirea nationale.— Comitetulu romanu va pastrá banii abonementului, pana la finele celoru 6 representatiuni, si numai atunci mi se va pune la dispositiune, cá se acuitu enormele spese ce atrage dupa sene o asemenea compania.

Personalmente cá romanu si cá artistu reclamu dela dv. numai concursulu moralu, si acésta credu, ca este interesulu generalu, concursulu materiale, ce resulta naturalmente dintr'unu maretiu concursu morale, lu reclamu (nu pentru mine, nu pentru femea mea, ca-ci pentru noi si cá artisti si cá romani este o dulce si santa datoria, ce implinimu, dér' numai pentru grelele cheltueli ce necesita asemene escursiuni.

Déca impartasiti cá si mine acésta credintia, déca aspirarile, déca numele meu, déca trecutulu meu ve suntu catu de pucinu cunoscute, catu de pucinu apreciate, o mica garantia pentru viitoria, si déca me credeti demnu si capabilu de acésta mare si grea incercare, speru, ca veti binevoi a me onorá cu patronarea, cu gratiositatea, cu iubirea dv., precum eu amu onóre a fi devotatulu dv.

M. Pascale m/p."

## Cronica esterna.

ROMANI'A. Incordarile pentru alegeri, cari au recsitu in partea partitei regimelui, au avutu influintia desastruósa si asupra profesoriloru, cari s'au ocupatu ori cu diurnalistic'a or' cu alta propaganda, ce nu mirosá bine partitetei conservative dela carma. — D. min. gen. Tell a apucatu a stringe curelele atatu revisoriloru de scóla catu si directoriloru si directricéloru, cerendule sém'a prin registre parafate si sigilate a minuta de tóte spesele facute in internatele statului. Controla fórte secura si necesaria; dér' severitatea aplicata asupra vreo 4 profesori din Botosiani, destituinduse la relatiuni unilaterali si la votulu unuia din consiliulu scol., numai cu cuventu, ca scriu in „Independentulu" si Bondariulu, ocupanduse de politica, in puterea constitutiunei n'are locu, pentruca profesorii au deplinulu dreptu politicu activu si pasivu; apoi unu ministru nu sta la ecsecutiva, cá se calce constitutiunea, ci tocma cá se protéga in puterea si sub aripele ei pe toti cei ce folosinduse de drepturile ei o observéza. Éca ce ne aduce „Romanulu" dela Botosiani:

„O lovitura mare s'a datu legei instructiunei: o scuduitura teribile a primitu instructiunea. Patru profesori modelu, banuiti de oposanti guvernului, fura destituiti si cu nerusinare tacsati de imorali. Acést'a a provocatu retragerea intregului corpu alu profesoriloru dela catedrele loru. Scólele primarie si liceulu suntu inchise. Elevii . . . aruncati pe strate inaintea ecsamineloru. Parintii suntu revoltati, lumea este spaimentata vedieudu legea suspectieloru in vigóre. Avisu ómeniloru ordinei.

Advocatu Enacovici."

Pre catu o de salutaria stricteti'a superioriloru mai vertosu la instructiunea publica, pre atatu e de stricatiósa ea, déca se abuséza de ea in favórea principialoru de partite. Déca autoritatea profesoriloru redimata pe merite si zelu de a lumina poporulu, ori prin ce midiulóce ertate de legi, se terie indata in noroiulu arbitragiului: atunci se va cresce pentru romanismu numai unu servum pecus sub astfeliu de regimu, mox daturum progeniem vitiosiorem. — Nu vorbimu de cei ce nu -si implinescu misiunea si detorinti'a in problem'a luminarei, ca aceia merita a fi castigati, ci de cei, cari dau documente de apostolatulu luminarei, pelunga ce -si implinescu cu conscientia si obligatiunile cá profesori. Apoi se fiti mai neesorabili dusmani ai libertatii, decatu strainii pe la noi, unde profesorii suntu si diurnalisti?!! — Nu judecamu pe nime, ci faptele voru striga ele. —

— In judeciulu Botosiani riurile Siretulu si Sucéz'a, dilele trecute, esindu din matc'a loru si reversanduse cá nici odata, au rumptu siosé'a Dumbraveni in mai multe locuri, din care causa comunicatiunea a fostu intrerumpta 3 dile. Acum, dupa facerea unoru reparatiuni provisorie acestei siosele, comunicati'a s'a restabilitu.

Asemenea si in judeciulu Romanu, Siretulu a inundatu comunele Tamasieni, Rakiteni si Ajudeni cum si tóte siosurile. Ap'a a apucatu pe locuitori la campu cu atat'a iutiéla, incatu n'au avutu timpu a se intórce spre comuna si astfeliu le-a cuprinsu plugurile, éra vitele nu se scia ce s'au facutu.

Pe siosé'a nationale ap'a este de patru palme. Administratiunea a luatu tóte mesurile pentru a veni in ajuloriulu inundatiiloru. — Reporturile din tóte judeciele spunu, ca semenaturele suntu pompóse.

### Deputatii alesi la colegiulu II.

Argesiu: Vasilie Boerescu.
Bacau: Nicu Mortiunu.
Botosiani: Alecu Ventura.
Bolgradu: Pavelu Peretiu.
Brail'a: Dimitrie Constandinescu.
Buzeu: Costache A. Boranescu.
Cahulu: Grig. Costache Epureanu.
Covurluiu: Iordache Antachi.
Damboviti'a: Ión Vacarescu.
Doljiu: Nicolae Guranu.
Dorohoiu: Nicu Alcazu.
Falciu: Scarlatu Mavrogheni.
Gorjiu: Ghitia Urdareanu.
Ialomiti'a: Ión Rhetoridi.
Iasi: Nicu Ceaunu Aslanu.
Ilfovu: Simeone Marcovici.
Ismailu: Dimitrie P. Ecenomu.
Mehedinti: Tiapardea.
Muscelu: N. Cretiulescu.
Némtiu: Gr. Balsiu.
Oltu: C. Valeanu.
Prahov'a: N. Homoriceanu.
Putn'a: D. Siderie.
Ramnicu-Saratu: St. C. Falcoianu.
Ramnicu-Valcei: Chintescu.
Romanati: Agarici.
Romanu: Ursula.
Tecuci: Nanu.
Tutov'a: Aninosianu.
Teleormanu: G. Racovitia.
Vasluiu: Greceanu.
Vlasc'a: Radulescu.

### Deputatii alesi la colegiulu III.

Bacau: D. Cracti, D. Colincu.
Barladu: Codrescu, Boloescu, Fetu.
Bolgradu: Aristide Pascalu.
Botosiani: N. Costea Haretu, Constantinu Cananau, V. Nicolescu.
Brail'a: Achilu Cerlenti, col. Cost. Petrescu.
Bucuresci: Christianu Tell, Barbu Vladoianu, Pavelu Zaganescu, Dimitrie Ghermanu, Nae Ioanidi, Dobre Nicolau.
Buzeu: Costache Desliu.
Cahulu: George Popovici.
Calarasi: Alecsandru Florescu.
Campu-Lungu: Alecsandru G. Golescu.
Caracalu: Toma Bratasianu.
Craiov'a: George Chitiu, Cost. N. Otetelesianu, Anas. Stolojanu.
Dorohoiu: Henri Kortazzi.
Falticéni: George Greceanu.
Focsiani: George Apostoleanu, P. Tufelcica, Trifanu Boiu.
Galati: Moruzi, P. A. Popazu, N. Catargiu.
Galati: N. G. Gogósia.
Husi: Petru Pivnitieru.
Husi: Dim. Cornea, I. Negruti, V. Pogoru, col. Gr. Sturza.
Ismailu: Antoniu Varmali.
Pétr'a: C. Popovici.
Pitesci: George Brateanu, Petru Cecropide.
Ploiesci: Panaitu Filitisu, Ilie Mincu, G. Cantili.
Ramnicu-Saratu: Menelas Ghermany.
Ramnicu-Valcei: Iancu Olanescu.
Romanu: N. Ionescu, Leonu Eraclide.
Slatin'a: Ión Titulescu.
Tecuciu: Antonu Cincu.
Targu-Jiu: Atanasiu Moscuna.

Tergu-Vestei: Generalu Florescu.
Turnu-Magurele: George Vernescu.
Turnu-Severinu: Gr. Miculescu, P. Aurelu.
Vasluiu: Generalu Savelu Manu.

In FRANCI'A se mai varsa sangele fratiescu din caus'a diversitatei opiniuniloru politice!

In 21 Maiu dupa pradiu intrara trupele regimelui pe dóue parti in Parisu. Insurgentii parasira valurile, dupace avura mari perderi.

Dupa „Gaulois", dela 20 Martiu incóce versaillesii perdura 200 morti si 700 raniti, pre candu insurgentii cadiura vreo 8000 mii in prinsóre si vreo 5000 devenira neapti de purtatu arme. Numai in septeman'a din urma perdura insurgentii vreo 1800 cu totulu; ei inse in 16 demolira column'a Vendome si capel'a votiva, precum si cas'a lui Thiers. Adunarea nationala facù propunere, cá cas'a lui Thiers se se reedifice pe spesele comune; acum inse se scrie, ca drépt'a adunarei nationale din Versailles ar' fi decisu, se depuna pe Thiers. —

RUSI'A se pregatesce la espeditiune belica catra Khiwa si -si concentréza armat'a la Djiak spre a combate insurgentii, cari sub ducele Sadik primira voi'a dela Khanulu din Khiwa a incepe ostilitatile in contra Rusiei, spre care scopu au gata 5000 cavaleria. In Buchar'a domina mare inversiunare in contra rusiloru, cari subminéza mereu catra Asi'a centrale. —

## Contribuiri

pentru ajutorarea ranitiloru, veduveloru si orfaniloru fratiloru nostri francesi, cadiuti in lupta pentru patri'a strabuna:

Blasiu 10 Aprile. (Continuare la Gazet'a Nr. 100 si 101 — 1870 si 6, 7, 8, 21, 23, 24, 26, 32, 33, 35 si 36 1871.)

8. Din comun'a Chitidu dela dd.: Zacharia Stoichitiu 50 cr., Todos. Marinescu econ., Io. Stefu econ. cate 25 cr., economii: Petru Craciunescu, Io. Curtu, Vas. Visoiu, Constantinu Teinisiu, Io. Hiréza, Laz. Atirescu, Petru Visoiu l. Balasiu, Nic. Stenescu, Petru Sierbanescu, Petru Betbeliesa, Petru Stanescu, Davidu Sincu, Ioane Maciuticu, Sim. Balta, Georgiu Balba sen., Laz. Curtianu, Iovu Curtianu, Arimie Drariunescu, Ioane Giurgiu, Io. Bucsia, Todos. Teinisiu, Nic. Selisteanu, Craciunu Prodanu, Io. Danu Radu, Nic. Radu, I. Barbu, Georgiu Albu, Io. Ficu, Iovitia Craciunescu, Io. Vulpanu, Io. Tiricoiu jun., Petru Ghimulescu, Dum. Visoiu, Georgiu Ghimulescu jun., Chirila Albu, Vas. Pitilca, Toma Ttefu, Ilisia Visoiu, Nist. Visoiu, Andreiu Merinesiescu, Georgiu Giurgiu, Io. Balasiu, Laz. Balasiu, Dum. Balasiu, Tod. Feinisiu cate 10 cr., Laz. Iacobescu 13 cr., Petru Dodu 8 cr., Georgiu Balta jun., Saraf. Dodu cate 7 cr., Io. Lascoiu, Georgiu Dodu, Moise Feinisiu cate 5 cr.; la olalta din Chitidu 6 fl. 40 cr.

9. Din comun'a St. Mari'a de pétra dela dd.: Ios. Max crismariu 50 cr., Avr. Durlescu econ. 25 cr., Georgiu Popoviciu par., Sinca Bunea econ., Io. Durlescu econ. cate 20 cr., economii; Petru Stanicoiu 15 cr., Io. Monda, Zaf. Onescu, Nicolae Stoianu, Io. Saceleanu, Gavr. Saceleanu, Ach. Bistreanu, Zaf. Ghelculescu, Nic. Popoviciu cant., Mat. Brateanu, Nic. Brateanu, Todosie Todosoiu, Petru Padureanu, Adamu Vladicioiu, Il. Ciorogariu, Apostu Saceleanu, Petru Durlescu, Nic. Petricaloiu, Georgiu Vladicioiu, Georgiu Bertoiu, Nic. Bertoiu, Ian. Bistreanu, Il. Petricaloiu, Ian. Durlescu, Petru Petricaloiu, Petru Urianu cate 10 cr.; la olalta din St. Mari'a de pétra 4 fl.

10. Din comun'a Streiu-Sacelu dela dd.: Io. Popoviciu not. 50 cr., Dum. Avramoiu plaiasiu, Stef. Vladicioiu cate 30 cr., Apostu Dumitrescu econ. 25 cr., Nic. Matesioiu jude com., Ioanesiu Matesioiu econ. cate 20 cr., economii: Georgiu Cirlescu, Adamu Todosoiu, Zaf. Bontea cate 15 cr., Zaf. Cirlescu, Laz. Avramoiu, Nic. Maieru, Io. Matesioiu, Petru Perianu, Zaf. Mircescu, Dam. Reduitescu, Ioane Vladicioiu, Zaf. Avramescu, Georgiu Maieru, Nic. Mircescu, Pribagu Dumitrescu, Nicolae Cirlescu, Laz. Cirlescu, Nic. Matesioiu, Ioane Dumitrescu, Nic. Mateoi, Dum. Cirlescu, Arone Maieru, Sim. Pereianu cate 10 cr.; la olalta din Streiu-Sacelu 4 fl. 20 cr. (Va urmá.)

## Varietati.

Multu onorule Dle Redactoru!

Binevoiesce a dá locu in colónele pretiuitului dróstre diurnalu „Gazet'a" urmatorei multiumite:

Societatea de lectura a junimei studiése dela gimnasiulu superióre gr. cat. romanescu din Nasaudu: „Virtus Romana Rediviva", si tiene de detorintia santa a esprime multiamit'a cea mai cordiale tuturoru acelora M. O. Redactiuni, cari binevolira a dená bibliotei sale in a. c. cate unu escemplariu din diurnalele, cari le redigéza, rogandule si mai departe de favorulu aratatu.

Naseudu in 7 Maiu 1871.

Dr. Ioane M. Lazaru m/p.,
directoriu si profesoriu gimn. si conducatoriulu primariu alu societatei.

Ioane Civeanu m/p.,
presiedinte.

Stefanu Rebreanu m/p.,
notariulu soc.

**Brasiovu** 24 Maiu. Dela prim'a Maiu, abia incetara ploile reci in Duminec'a trecuta, pentru cá Luni éra se incépa a se versa cu profusiune. Verfurile muntiloru suntu acoperite cu neua si purtamu frica de periclitarea pometului si a fructeloru, cu tóte, ca pana acum semenaturile suntu fórte frumóse si pe alocurea imbuibate, ér' arborii apromitu culesulu celu mai imbelsiugatu. —

— (Oficiulu monetariu se strapune la Kremnitz?!) In an. 1712—1715 se redicase acestu oficiu in Belgradulu Transilvaniei, una favóre si indamanare mare pentru tiéra! Astadi fù desajunsu unu visu alu unui maghiaromanu, Privorsky, pentrucá se se decida transpunerea lui la Kremnitz in fundulu Ungariei si se ne vedemu despoiata patri'a ardeléna si de acésta bucatica de avere! Transilvani'a remane tóca cu timpu, despoiata de comoditatile, ce le mai avea pentru locuitori, cá premiu pentru unirea cu Ungari'a. In an. 1871 se tiparira ultimele monete de cate 20, 10 franci, 1 fl. si de 10 cr. in pretiu de 1,192.569 fl. 20 cr. Ce dificultate se nasce biatiloru baiasi din muntii apuseni in obiectulu schimbarei metalului scosu din mine, ei voru sci mai bine. —

— (Grandine.) Din provinci'a avemu sciri triste, ca pe campia, pana catra Gherl'a si pe une alte locuri batù ghiati'a, fara inse a face multa dauna. —

— (Calea de feru ostica) ér' a inceputu a se continua; in directiunile dela Elisabetopole catra Mediasiu, de aici catra Sibiiu si Blasiu; inse cu pucine poteri, incatu nu curundu se va vedé pusa in miscare comunicativa. In Ungari'a inse se intetiescu tóte lucrarile si li se póte, cum vreau. —

— „Albin'a" Nr. 37 ne aduce una scire din cele mai fiorése, ca adica in Radn'a unu fiu a omoritu pe tata-seu. Amu mai cititu in dilele nóstre asemenea casuri selbatece din Ungari'a. Romanii antici nu avea lege in contra patricidiului, pentruca ei credea, ca asemenea crima ar' fi absolutu imposibile de a se comite. Cumplite simptome de selbatecia si de bajocur'a moralei si a umanitatei.

Mai adaugemu-la acestea si spurcatiunea cea de deunadi dela Craiov'a, adica assasinarea unei fetitie prin alt'a, si apoi se mai dicemu, ca generatiunile facu progresu in cultur'a morale. —

† In Londonu au muritu in 12 l. c. astronomulu John Herschel in etate de 79 de ani. Elu a fostu unicului fiu alu renumitului astronomu William Herschel, continuá cu mare diligintia lucrarile astronomice ale parintelui seu. Cu deosebire s'au devotatu cá si tatalu-seu in a observá si cercetá stelele duple si multiple, dintre cari pana acum suntu aprópe 6000 cunoscute, si sciinti'a in acést'a sfera i multiumesce inavutiri importante si estraordinarie. John Herschel au petrecutu patru ani, dela 1834—1838 in Afric'a la „Capulu bunei sperantia" pentru a studiá hemisfer'a sudica a ceriului. Resultatele inventiuniloru si studieloru sale si le au depusu in mai multe opuri pretióse, cari suntu traduse si in alte limbi straine. Cu ocasiunea incoronarei reginei Victoria John Herschel fù denumitu baronu; ér' in anulu 1844 universitatea Aberdeen l'au alesu de alu ei Lord-Rectore. —

— (Astronomicu.) In 12 Martiu a. c. au inventatu Luther in Bilk aprópe de Düsseldorf unu nou planetu, care de presente se afla in capulu Virginei, are intensitatea luminaria a unei stele de gradulu a 11, si miscarea lui face a cunósce, ca elu apartiene de grup'a asteroideloru dintre Marte si Jupiter. —

— (Anticitati.) Scaunulu tronului dinnaintea caruia imperatorele Wilhelm a deschisu celu de autaiu Reichstag germanu in 21 Martiu este preste 800 ani de vechiu si adeveratulu scaunu alu imperatiloru germani din dinastia sacsóna. Acestu scaunu mai inainte a fostu pastratu in beseric'a cetatei imperiale libere Goslar, pana candu acestu admirabile monumentu architectonicu fù derimatu in anulu 1820 si in loculu lui redicata una casarma parte din petrile acelui templu. Astadi ecsista numai una capela din acestu templu; tesaurele besericei si tóte lucrurile mobile suntu imprastiate in tóte partile si astfeliu devení scaunulu, unu opu artisticu pretiosu si vechiu, mai tardiu in posesiunea principelui Carolu de Prusi'a. —

— Ex-imperatorele Napoleon a vendutu gradinele farnese din Rom'a, cari au fostu proprietatea lui, dimpreuna cu fondurele antice regimelui italianu. —

— (Paleontologicu.) La Rio Secca aprópe de Bologn'a s'au aflatu fonduri paleontologice. Tieranii au aflatu una pétra mare, in care, dupa cum au aratatu cercetarile celoru intielegatori de lucru, erá impetrificatu scheletulu unui Rhinoceros antideluvianu. Laturea stanga este deplinu conservata, ér' laturei drepte lipsesce unu osu. Acestu fondu scumpu s'au depusu in museulu de acolo. —

**Novissimu.** In 22 ocupara trupele regimelui piaci'a Operei si cortelulu generale lu au in scól'a militaria langa cas'a invalidiloru. 10 mii insurgenti se luara prinsi si se opri esirea si intrarea in Parisu, pana candu se voru prinde corifeii insurgentiloru. In 23 inca se continuá lupt'a pe strate cu tóta vehementi'a.

E trandávia a popóroru a nu se folosi de momentele de prospectu pentru garanti'a libertatii deodata cá unu fulgeru pe totindeni. Tóte orasiele Franciei deodata cu pitiorulu in pragu ar' fi curmatu versarea de sange; inse „divide et impera!"

## Publicatiune.

Din partea comisiunei impreunatelorn Treiscaune (Háromszék), pentru prasila de cai, — se face cunoscutu, cumca in urm'a licentiei inaltului ministeriu regiu de agricultura, industria si comerciu Marti, adica 20 Iuniu in San-Georgiu (Sepsi-Szént-György) se va tiené tergu deosebitu de cai, inaintea tergului de tiéra, care séu indatinatu a fi in diu'a de santulu Ioane, cu care ocasiune se va tiené si fuga de cai.

Care se aduce la cunoscientia publica doritoriloru de a vinde si cumpara cai.

Din siedinti'a comisiunei impreunateloru Treiscaune pentru prasila de cai tienuta in San-Georgiu (Sepsi-Szt.-György) in 8 Maiu 1871.

Conte Kálnoky m/p.,
presiédinte.

L. Horváth m/p.,
notariu

3—3

## Cursurile

la bursa in 23 Maiu 1871 stá asia:

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| Galbini imperatesci | — | — | 5 fl. | 91½ | cr. v. a. |
| Napoleoni | — | — | 9 „ | 92½ | „ „ |
| Augsburg | — | — | 122 „ | 80 | „ „ |
| Londonu | — | — | 124 „ | 90 | „ „ |
| Imprumutulu nationalu | — | 59 „ | 35 | „ „ | |
| Obligatiile metalice vechi de 5% | 69 „ | 10 | „ „ | | |
| Obligatiunile rurale ungare | 79 „ | 75 | „ „ | | |
| „ „ temesiane | 77 „ | 75 | „ „ | | |
| „ „ transilvane | 75 „ | 25 | „ „ | | |
| „ „ croato-slav. | 83 „ | 50 | „ „ | | |
| Actiunile bancei | — | — | 777 „ | — | „ „ |
| „ creditului | — | — | 280 „ | 60 | „ „ |

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparulu lui
IOANE GÖTT si fiu HENRICU.